

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér petit soronként 50 fillér.

Lapkiadó-tulajdonos
Az „ÓZDI JÁRÁSI NYOMDA“

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„ÓZDI JÁRÁSI NYOMDA“ ÓZD.
hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők
Kéziratok nem adatnak vissza

A Jézus szeretete.

A karácsonyi elmélkedés legigazibb kiinduló pontja Betlehem és a jászol, ahol a világ Megváltója született. Királyok jöttek hódolni a jászolhoz, az ácsmester kisdédéhez, ki Isten fia volt. Ebből a történetből többet tanulunk, mint filozófiai fejtegetésekből. Megtanuljuk, hogy egyformák vagyunk az Ur színe előtt, mert ime alacsony sorban született a Megváltó, kinek a koldus is annyi, mint a király. Megtanuljuk, hogy gyarló emberi voltukat érzik a királyok is, mert ime hárman közülök napkeletről vándoroltak Betlehembe, hogy jobbágyként hulljanak le egy jászol előtt hódolni. Mi ez más, mint amaz egyenlőség, amelyért annyi vér omlott századok során, amelyet még sem tudtak igazán kivívni az elnyomott rétegek és amely mégis diadalmasan uralkodik fölöttünk, mert hiszen egyenlően születünk és egyenlően halunk meg.

A betlehemi faházban meleg szeretet fogadta karjai közé a kis Jézus Krisztust. Mária szívéhez ölelte őt, pásztorok éne-

keltek és az égen kigyuladt a legszebb csillag. Ezt a szeretetet ő hozta magával, hogy szétáraszsa az egész földön, Ez a szeretet maradt legelső tulajdonsága egész a Golgotháig, e szeretet hirdetésével vonta magára az irástudók és hatalmasok féltékenységét. És neki a szeretet Istenének a leggonoszabb szeretetlenség által kellett hálnia. De nem halt hiába, átdöfött szívéből szétaradt a szeretet az egész világon, bevette magát minden szivbe és nagyon kevés olyan szerencsétlen élt azóta ezen a földön, aki szeretet nélkül élt volna.

Panaszkodunk a mai emberek életének ridegsége miatt. Napjaink ádáz kenyérharcban telnek el és ez a harc nem kedvez a szeretetnek, de amikor vizsgáljuk, hogy mi ennek a harcnak a rugója, amikor kutatjuk, hogy mért küzdök naphosszat egymás között és egymás ellen az ember, akkor a szeretet nagyszerű birodalma tárul elénk. Mert szeretet ösztökél a harcra, a szeretet a miénk iránt, szülő a gyermekéért, gyermek a szülőéért, férfi az asszonyáért és

így tovább örökös véget nem érő láncolatban áldozunk a szeretet oltárára. Sokan azt tartják, hogy a szeretetnek ez a fajtája tulajdonképpen önzés, esetleg ösztön, de ez egyre megy, mert a szeretet lelkünköl lekedzett, vérünköl támadott tulajdonságunk, nélküle megenni nem tudnánk, nélküle elpusztulna az emberiség és akár önzésnek nevezük, akár ösztönnek, az emberiség fenntartására való törekvés mégis csak a szeretet, amelynek legfenköltebb hirdetője Istennek fia voli. Ami áldás van az emberiségen, az mind a szeretetből fakad és hiába törnek ellene az ember százféle rossz tulajdonságai, az élet súlyos körülményei, a szeretet mégis diadalmas marad és kormányozza a világot.

Gyönyörű ünnep karácsony ünnepe. Ami melengető poézis a keresztény vallásból kiárad, az mind összegyülemlett karácsony ünnepében és nincs az a cinikus ember, aki ennek hatása alól ki tudná vonni magát. Ilyenkor fáj a hihetetlennek, hogy nem hisz, a szeretet

TÁRCA.

Karácsonyi álmom.

Hideg tél van.

A kis Jézuska születésének ünnepe. A szoba közepén hatalmas karácsonyfa áll. Az ágak tele aggatva arannyal, ezüsttel s minden drágasággal. Nem takarékoskodtak itt a pénzzel: a Dárus kincsét is ráadták volna.

Nyolcat üt az óra.

Lassankint meggyuladnak az apró gyertyácskák. Eleinte kísérteties fényt vetnek a homályos szobára, később minden ragyogóbb s pompázó lesz. Minden van, amit a család kedvencének szeme-szája kíván.

Pár perccel utána.

A lakón megmozdul minden ember. A szülők a sarokba húzódnak. A rokonok és a vendégek hallgatagon bámulnak, csak egy némelyik mormogja magában, mintha imádkoznék: van kiért s volt mivel.

Öt perc szünet.

Ezalatt a cselédség is bevonul. Mindnyájan az ajtó mellé állanak. Sorfalat. Ott van a gazdasszony, a szobalány és a dáda, az inas és a kifutó. A ház örökösét várják. Milyen boldogság, kit oly annyian várnak.

Megszólal a csengő.

A nevelő egy kis szőke fiút vezet be. Minden szem rá néz, ő meg a karácsonyára. Szava nincs. Táncol örömben. Eoldogságában nem tudja, mihez kezdjen. Csak bámul s bámulja a sok drágaságot.

Oh! be szép itt minden.

A szülők, vendégek, rokonok szeme könnybe lábbad. A dada zokogni kezd örömben. A cselédséget hamar kituszkolják onnan. A néma csendben csak bámulni lehet és élvezni a karácsonyest mámorító illatát.

Szóra nyílik ajka.

Istenem, be szép. Be szép ez az alma, a dió, mogyoró, a narancs, a mandula és a gesztenye. Mindenik aranyban. Be szépek ezek a cukorkák. Milyen édesek lehetnek. Karácsony estéjén minden cukor édesebb ugy-e?

Igen fiam, ugy van.

S milyen magas a fa! A tetejét nem is látom. Ugyan mi van ott! Ni, még repülne is! Talán csak nem a galamb? Ezt apa vette. Láttuk a multkor a kirakatban. De itt sokkal szebb, és repülne is, nem mint ottan.

Te mondd, fiam.

Ez meg a Pisták ölmakatonája. Jó lesz ágyutölteknék, ha katona leszek. Már kardot is vettél apuka! Meg puskát és csákót is! Szeretem, hogy ilyen hamar gondoskodol rólam.

Köszönöm ezt neked.

Ezt a sok aranyat és ezüstöt neked anyukám. Mindig mondtam, hogy te jó vagy és szereted a kis fiadat. De most ez egyszer mégis elfeledtél valamit. Pedig megígérted nekem. A kis fiad iskolába jár.

Képeskönyvet értesz?

Látom, ott van a karácsonyfa alatt, a ruhák között. Még cipő is. És ebben a dobozban? Ilyen közönséges valami a ragyogó holmik között! Inkább a kis Évikét vetted volna meg nekem. Ezt vártam. Most haragszom.

Ne sirj. Kivánságod teljesült.

Megkeresem... Nincs sehol. Talán csak nem ebbe a dobozba rejtetted! Te jó kis Évike, hol vagy? Szólj, beszélj, mond, hogy: itt vagyok. Ne szégyeld magadat, lásd én nem szégyenlem, hogy téged kereslek.

Mégis fél szegényke.

Ugy-e megcsókolhatom anyukám? Forrón, édesen ugy, mintha testvérkém lenne. Ezután vele leszek mindennap. Együtt tanulunk és együtt játszunk. Hisz ő olyan szép, olyan jó, drága aranyos.

Mennyit adtál érte?

Tehát ingyen jött. Mert ő is szeret. Mintha testvérkém lenne... Ime: minden a tied én királynőm. Parancsolj, mit tegyek. Melyik cuk-

nélkül élnek, hogy nem szeret. Ilyenkor a rideg tudomány és rideg ész érvei összezsugorodnak, megalázkodnak az egyetemes emberi igazság előtt, amely Betlehemből indult ki, meghódította a villágot és ma is úr mindenek felett ilyenkor az emberiség száműzöttjének érzik magukat. azok, akik nem Jézus Krisztustól tanultak szeretni, vagy ezt megtagadták.

Az élet visszaságokkal terhes. Sok minden nincsen rendjén, sok minden nem történik úgy, ahogy azt Jézus tanította és kívánta. A vallás és társadalom intézményei telítve vannak gyarlóságokkal és igazságtalanságokkal. De amiként a napsugár egyaránt világít meg mélységeket és magasságokat, amiként a levegő egyaránt tölti be földünk egész területét, azonképpen mindenütt él és életet a szeretet mit Jézus hirdetett, bearanyozza lényünket és létünket és elviselhetővé teszi sorsunkat. Célt ad életünknek és megbékít a halálal.

„Vissza a faluba.“

A dédesi választókerület nemzeti munkapártjának intéző bizottsága múlt szombaton, december hónap 17-én az ózdi vasgyári tiszti kaszinóban Gyürky Gyula bányagazgató elnöklése mellett gyűlést tartott. Az ott történtek oly nagy fontossággal bírnak a kerület összes polgárait nézve, hogy a gyűlés lefolyását ha nem is teljes egészében, de a közönséget érdeklő részét feltétlenül ismertetnünk kell.

Tudott dolog, hogy Borbély Lajos, kerületünk ilusztris országgyűlési képviselője hatezer és néhány száz koronára rugó képviselői évi fizetését kerületének ajánlotta fel azzal a kikötéssel, hogy az

összeg teljes egészében a választópolgárok és az egész közönség gazdasági és kulturális érdekeinek ápolására fordítsák. Az ez évi összeg hováfordításának megállapítása végett hívta össze Gyürky Gyula elnök az intézőbizottságot, amelynek gyűlésén megjelent maga Borbély Lajos képviselő is, akit az intézőbizottság a lehető legszivesebben fogadott, módot adván országgyűlési képviselőjének arra, hogy a tárgyalás alá kerülő dolgok megvitatásánál elveit és meggyőződését kifejezésre és érvényre juttassa.

Kerületünk választópolgársága a legutóbbi képviselő választás alkalmával Borbély Lajos rimamurányi vezérigazgatót tüntette ki bizalmával s hogy mennyire okosan cselekedett, amidőn egyértelműleg őt jelölte és őt küldötte a magyar parlamentbe mint országgyűlési képviselőjét, semmisen bizonyítja jobban, mint ez a legutóbbi ténykedése, mikor a kerülete érdekében teendő munkaprogramját ismertette meg.

Nekünk elejétől fogva tetszetős volt a Borbély Lajos programja. Megmondottuk ezt a jelölő gyűlés alkalmával is, de különösen megvitattuk ezt lapunk azon számában, amely Borbély Lajosnak az Olvasóegyletben a kerület összes választópolgársága előtt tartott beszédét ismertette. Mi már akkor megmondottuk, hogy Borbély Lajos nem oda fent fogja azokat az érdemeket megszerezni, amely kezenyomán jár, hanem ide jön közénk és tenni és cselekedni fog a népért, amelynek boldogulása lesz az ő igazi öröme s fáradságának jutalma.

A legtöbb országgyűlési képviselő honatjai kötelességét a magas törvény javaslatok megvitatásával kimerítve látja. Más esetben pedig a dülő politikai viszonyok sem időt, sem alkalmat nem adnak, hogy a képviselő megbízói érdekében tehessen valamit. Mostoha gyermekként marad tehát az Istenadta nép, melynek a választáskor füt-fát odaigérik, de tenni, az érdekében ha

tesznek is valamit, csak elenyészően kevéset. A képviselők alig érzik a sajnó sebeket, amelyeknek tüze keservessé és kinossá teszi a szegény ember életét. Nem találnak rá módot és alkalmat, vagy talán nem is keresik, hogy magas befolyásuknál fogva itt, közvetlen a tüzhelynél könnyítsék a nép terhét, hogy nagyobb boldogságot és nyugodalmasabb életet biztosítsanak neki.

Borbély Lajos pedig közénk jön, kutatja: mi fáj nekünk s miben érzünk szükségét s ha van intézmény, amelynek szervezése és fennállása a nép sorsát javítja, terhét könnyíti, onnan nem marad el kezének segedelme. Olyasmikre van gondja, ami másnak alig jutna eszébe, de ő érzi ennek a szükségességét, érzi és ismeri ennek a jótékony hatását, amely a nép megélhetését jobban biztosítani fogja. Mostani megjelenésével és a tanácskozásban való részvételével is mintegy dokumentálni akarja, hogy együtt érez az ő népével s lelkének lehelletével érezteti azt a rokonságot, mely a föld népét s a munkás osztályt, továbbá az intelligens magyar közönséget külön-külön egymáshoz és együttesen hozzáfüzi. E végből a segélyezésre szánt összeget is oly módon kívánja szétosztani, hogy azok hováfordításában biztosítva lássa a közösen végzett munka erejét és sikerét, hogy ennek a hitében minél inkább össztartásra buzdítsa a kis és nagy embereket. S mert ezt a célt intézmények keretében lehet legintenzívebbül szolgálni, anyagi áldozatokra is kész, csak hogy ezek szervezésére a szükséges és kívánatos lépések mielőbb megtéressenek.

Nagy súlyt helyez a hitelszövetkezetek, továbbá a fogyasztási és értékesítő-szövetkezetek megalakítására, mert az előbbi olcsó kölcsönrel segíti a kis embereket, a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek pedig lehetetlenné teszik a tisztességtelen kereskedelmi versenyt s mielőbb piacot nyújtanának a helyi termelőknek.

rot vegyem le, mit adjak neked? A galambot, a puskát? Vagy a csákót?

Semmit fiam.

Ő a tied, bár sohasem szól, csak mosolyog. Viheted magaddal: engedelmes lesz. Simogasd meg az arcát, jobban nem mosolyog. Hü lesz hozzád a sárga, holtodig, holtáig, de szóra ajka nem nyílik soha.

Hát akkor hogy beszélt tegnap?

Az iskolában? Sohasem voltál ott te még fiam, még az utcán sem, csak kocsiban. A kis Évike, meg a többi minden más, álom volt, álom, ami nem jön vissza soha.

Soha? Igazán soha?

Pedig úgy szerettem volna elevenen látni, nemcsak úgy álomban. Szólni és szavát hallani és vele beszélni. Mosolygását, piros ajakát élvezni s beszédes szép semeiből ígéket olvasni: reménységet, örök életet.

De ha álom volt csak fiam...

Igaz, álom volt csak... De nagyon szép álom... Karácsonyi álom...

A—Dorján.

A kolera elleni védekezés.

Az ózdi gyári Olvasó-Egylet által f. évi november hó 13-án tartott népies felolvasáson, felolvasta Dr. Ursziny Gyula járási t. orvos.

(Folytatás.)

Jó és olcsó fertőtlenítő szerek: 1, 20 % mésztej vagy vasgálic oldat. 2, 1 promille, vagy is egy gramm az egy Liter vizel sublimát oldat 3, egy fél promille eczetsavoldat 4, 10 % alkohól oldat, 5. 1/2 órai 60' száraz meleg. Ezek megölik a bacillusokat. Addig míg megbetegedés nincs, felesleges fertőtlenítő szereket használni, legfőbb gondunkat a tisztaság képezze.

Kolerás időben a hatóságnak s társadalomnak és a családoknak is nagy izgalmat okoz egy „kolera nostras“ megbetegedés.

Miben áll az, mi az oka ezen bajnak? Tünetei olyanok mint az ázsiai koleráé és pedig; csikarás, hányás, hasmenés, a nagy nedvvesztés folytán fénytelen lesz s beszik a szem ikragöres lép fel, a hang rekedt lesz hegyesedik az orr a bőr hideg verejtékekkel fedett, a pulsus szapora: alig tapintható, a végtagok hidegek, mivel a szív működés már gyenge.

Ha csak a beteget látjuk, alig tudunk

külömbiséget tenni az ázsiai és honi kolera között, mert sokkal enyhébb tünetek is lehetnek az ázsiaianál.

Előbbinél van, utóbbinál nincs oly megbetegítő ok melyre a betegség vissza vezethető lenne.

A honi kolerát ugyanis nem specifikus bakterium okozza mely az ázsiaianál véletlenül jut a gyomorba, hanem igen sok ártatlan természetű oly bakterium melyek vízzel vagy étellel jutottak a gyomorba.

Ha pl. egy forrásnak oly helyéről iszik valaki ahol nem csörgedezik a víz, hanem áll és pedig fertőzött talajon. A fertőzés úgy jött létre, hogy a cipő sarkával, vagy az állat patájával trágyát hoztak oda, ez szolgál táplálékul az álló és felmelegedő vízben a bakteriumoknak és így óriási módon felszaporodnak.

Ott ahol csörgedezik a víz ott is lehetnek bakteriumok nem is kívánjuk, hogy a jó víz egészen mentes legyen tőlük.

Ha azonban túlságosan felszaporodnak pl. kőkorszakban vagy tisztán nem tartott kútban és amint mondtam az elhanyagolt forrás vizében is, az ilyen víz tovább erjed a gyomorban, ha nincs elegendő gyomorsav mely a bakteriumokat megsemmisítse és így kifejlődik: a kolerin.

E két intézmény már annyira belemelegedett a kis emberek tudatába, s eddigi fenállásuk annyira igazolja szervezeti életképességüket, hogy a dédesi választókerület községekben való mielőbbi szervezését halaszthatatlannak tartja. Jól tudja azt, hogy ezek létesítése és további irányítása alkalmas egyéneket kíván. Érti és ismeri azt a terhet, mely az arra vállalkozókra nehezedik nemcsak a megalakítással járó nehézségek leküzdésénél, hanem inkább azok fentartásánál, amelyhez okos, előrelátó és célszerű vezetés kell. Természetesnek tartja, hogy erre a munkára első sorban a politikai községek jegyzői, továbbá a papok és tanítók kéreessenek fel, akik leginkább együtt vannak a néppel, ismerik annak az eszejárását, gondolkodás módját, a nép érdekét ápolják eddig is s ez új intézmények szervezésénél hozzájuk lesz a népek legnagyobb bizalma. Hogy pedig az erre való buzgóság és igyekecs minél inkább sikerhez vezessen, a hitelszövetkezetek, továbbá a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek érdemesebb szervezői részére évenként bizonyos jutalom díjat helyez kilátásba, amelynek értékbeli nagyságát és számát, úgy szintén az odaitélését pártja intézőbizottságára ruházza.

E két szövetkezeten kívül feltétlenül kívánatosnak tartja a gazdakörök megalakítását is. Ezek egészséges működésétől várja a földműves nép okszerű kiművelését a gazdálkodásra, hogy a föld termőképességének fokozásával s a modern gazdasági eszközökkel mindazokat a sikereket lehessen elérni, melyeket a vidék kisbirtokosai okszerű gazdálkodással elérhet. Különösen azért van a mi vidékünkön erre oly nagy szükség, mert a fejlett gyáriparral szemben egészen elvesz a föld művelése és az állattenyésztés, amelyeket pedig a rendelkezésre álló eszközök és módok felhasználásával minden, a kerületében arra alkalmas helyen intenzíven emelni akar.

Ezek szervezésére és vezetésére is

Azért kell a kutakat befedni, hogy por és más szerves anyag ne lepje, feltölteni, hogy nagy esőzéstől az udvar szeméje ne juthasson bele, keresztvassal ellátni a vedreket, hogy senki saját edényével ne merítsen bele.

A kút vizét óvni kell minden szennytől, különösen ha sokan isznak belőle, éppen úgy a forrás környékét is tisztán kell tartani! Igen helytelen szokás tehát az, ha mindenki saját edényével merít a forrás vizéből, mivel így minden edény a forrás vizében öblítettik le, sőt a merítő kezét ruháját is bele mártja.

Ha typhusos, vagy kolerás beteg által fertőzött edényt merítenek a kutba, bele oltják a betegséget és mindazokba a kik isznak a kút vizéből.

Ha a kolera kiüt, már késő mindezeket elrendelni, azért kell az embereket jó előre tisztasághoz és rendhez szoktatni!

Kis gyermekeknél az állott tej mely még jobb talaja a különféle baktériumoknak, nyáron igen gyakran okoz kolerát, melyben sok ezer gyermek pusztul el évente. Ugyancsak, ha állott főzeléket babot, lecsét stb. esznek kint a mezőn, abban is tulságosan felszaporodnak azok baktériumok a melyek különben azon étel megemésztéséhez szükségesek, de most oly mennyiségben jutnak a gyomorba, hogy

alkalmas egyéneket keres. Olyanokat, akik szívvel, lélekkel gazdák, s tudatában vannak annak a hivatásnak, amely reájuk a gazdakörök életképessé tételénél vár. Ezek sikeresebb működését oly képpen gondolja biztositottnak, hogy valamennyit szervei összefüggésbe hozza a Borsodmegyei Gazdasági Egyesülettel Kiválóbb földműves gazdákat, ahoz értő embereket, ugyszintén ennek az egyesületnek a vezetőit egy-egy előadás megtartására véli felkérni: amelynek keretében gyakorlati utmutatásokkal kísérve azokat a megszívlelendő dolgokat jeleztetné, melyek a kisbirtokos osztályra történelmileg várnak. Már is szervezés alatt áll a sáti gazdakör, amelynek mielőbbi megalakítását már csak azért is sietteti, hogy a vidék szomszédos községeinek példának és buzdításul szolgáljon. Az első gazdaköröknek mindenestre még a szervezés munkájában is impozánsnak kell lenniök, működésük pedig kifogástalan, hogy életképességük annál inkább beigazolható legyen. A sáti gazdakörhöz nagy a bizalma, mert ennek vezetőjében a magyar gazdasági élet egy kiváló szakértőjét, s munkását látja, akinek vezetése alatt a nép és kisbirtokosság boldogulását remélheti.

Az okszerű gazdálkodásra való neveléshez sorozza a bolgár kertészkedés terjesztését is. A vidékünkön tett próbálkozások meggyőzték arról, hogy különösen a szegényebb földműves népnek lenne jó kereset forrása, ha hozzálátna ennek az üzéséhez. Maga a termelés ha nem is igényel nagyobb hozzáértést, de a termesztett zöldség felék, gyümölcsök és egyebek értékesítésére meg kell tanítani a népet, hogy fáradsága minél magasabb arányban fizetődjék meg. Ezt is, mint a többi intézményt, a példa és az első siker honosítja meg.

De még ezeknél is közelebb megy a választópolgárság tűzhelyéhez. A lakosság zöméhez akar boldogságot és megelégedettséget vinni, ott keresi tehát a munkát,

ezen egyfajta erjedést a gyomor nem képes megszüntetni mivel még kedvezőbb feltételek közé jutottak a baktériumok, mint voltak a fazékban.

A gyomorban ugyanis melegebb van, van nedvesség és szerves anyag is bőven és így nem csoda, ha a musthoz hasonló erjedés indul meg, mely kitöréshez vezet, felfelé és lefelé.

A kolerin gyógyítása mindig eredményes, míg az ázsiai koleránál 30—60 % közt változik a halálozás. Az orvos feladata mindkét esetben a beleket kiüríteni, az erjedést megszüntetni ezáltal a toxin termelést csökkenteni!

A második feladata küzdeni a vér besűrűsödése ellen sósvíz bórálá fecskendezésével, továbbá erősíteni a szívet, hogy leküzdje a rohamos erővesztességet.

A vért felfrissíteni sikerül, de nem sikerült eddig a toxint közömbösíteni, mivel sajnos antitoxin még nem áll rendelkezésünkre mint a Diphtheriánál.

A praeventiv oltásokkal most kísérleteznek, ezek oly módon védenek a kolera ellen, mint az oltás a himlő ellen.

(Vége.)

amelynek célszerű megválasztása reményekre jogosít. A munkában is a nemzetit, a magyart keresi s ha e végből háztartási iskolákat nem is szervezhet, de a helyi háziipar fellendítését nemcsak nemzeti, hanem gazdasági szempontból is szükségesnek tartja. Ami háziilag előállítható az jóformán pénzbe sem kerül. S ha nem is olyan finom, erősebb és tartósabb, mint a kereskedésben vásárolt idegen anyag. A nemzeti erő satnyulását, a faji géniusz pusztulását látja a háziipar hanyatlásában, amelynek újra való felvételét a háziasszonyoknál szorgalmazni és a szükséghez képest pl. szövőgépek beszerzésével támogatni is kell.

Bár a gazdasági élet fellendítésével közvetve a kulturális célok is könnyebben szolgálhatók, mégis ennek az intézményeit már ez évben is különösen figyelemre méltóan támogatta. Nagyobb segínyt adott már most például a sajóvadnai templomra, és a disznódi iskola felépítéséhez is előnyösen hozzájárult. A sáti, csokvai, csernelyi, ományi és lénárdaróczi iskolákat elsőrendű be rendezésekkel látta el. Szilvásváradnak iskolát épített. Domaházán pedig a falut kétfelé választó patakra hidat épített, amelylyel az ott és a vidéken lakó nép évtizedes óhajta teljesedett be.

* * *

Borbélyi Lajos országgyűlési képviselőnek fentebb részletezett terveit és a kerülete érdekében teendő munkaprogramját az intézőbizottság osztatlan lelkesedéssel fogadta. Valósággal ünnepelte szeretve tisztelt képviselőjét, aki megtalálta a helyes utat, melyen haladva a nép lelkéhez közelebb férközhet, hogy ezáltal, anyagi és szellemi javait emelhesse s a kis emberek körében dühöngő nehéz társadalmi betegségeket enyhítve, részükre nyugodalmasabb életet biztosítson.

Mi is mint Ózd és vidéke szegény kulturmunkásai csak üdvözölni tudjuk Borbély Lajos képviselőnköt, ezuttal adva tudomására, hogy választópolgársága s a kerület egész közönsége megértette a intencióit, azt minden ízében magáévá iparkodik tenni, s rajta lesz, hogy szeretett vezére fáradozásának minél több látható eredménye legyen. Minden időben példanyképe lesz Borbély Lajos, akitől már megtanulta hogyan kell és hogyan lehet erős akarattal a legcsenevészebb magot is csirára kelteni és életképessé nevelni. Kíartással és lankadatlan buzgalommal halad a kijelölt uton s mert az ehez szükséges és neki juttatott anyagi támogatás bőségesen elegendő, hogy az élet apró bajait és a nehézségeket egyelőre elháríthassák, csupán a jóakarattól függ a program megvalósulása, amelynek mielőbbi elérését az emberi gyarlóság csak lassíthatja, de vissza nem tarthatja sohasem.

Borbély Lajos országgyűlési képviselőnköt a kor szelleme hatotta meg, amindőn politikai működésének igazi terét nem a középponti kormányzat, hanem igenis a választókerülete községekbe helyezi át. Nem oda fent, hanem itt lent kell orvosolni a bajokat, aminthogy a dűledező házat is a fundamentumában kell legelőször megerősíteni s csak ez-

után kerülhet sor a falakat összekötő vaskapcsokra és a tetőzet kiépítésére.

Méline volt francia miniszterelnök a képviselők kamarájában történt bemutatkozásokor elmondott beszédét ezzel a jelszóval kezdte meg: *vissza a faluba*. Azóta sok idő telt el. Mélniet a magas politika hullámai már régen lesöpörték a hatalom polcáról, de az eszméje megmarad s kikelt nálunk is a Borbély Lajos programjában: *a nemzet sorsát ne csak a parlamentben intézzétek, hanem menjétek szét az ország minden részébe s ápoljátok a nemzet zöme, a nemzet napszámosságainak érdekeit, hogy így alulról felfelé egészségesse, életképessé, hatalmassá tehessük édes hazánkat, a nagy Magyarországot.*

Borbély Lajos képviselőnk ennek az eszmének vetett ágyat a magyar politikában s mi büszkén mutathatunk rá: ecce homo, ime az ember, akit a politikája sohasem buktathat meg, mert neki abban örök élete vagyon.

H I R E K.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván, mélyen tisztelt olvasó közönségének, az Ózdi Hirlap szerkesztősége és kiadóhivatala.

Lapunk jelen karácsonyi száma 500 példányban jelent meg.

Tisztelettel felkérjük azon előfizetőinket kik az 1910 évre előfizetési díjjal vannak hátrálékban hogy hátrálékaikat a kiadóhivatalnak beküldeni sziveskedjenek.

— **Eljegyzés.** Winkler Elemér borsodnádasi gyári tanító eljegyezte Stephens Magda úrleányt Budapestről. Gratulálunk.

— **Szilveszter estély.** Az ózdi vasgyári tisztai kaszinó december hónap 31-én, szombaton este 8 órakor hangversenyt rendez, mely után tánc következik. A hangverseny műsorát a napokban közli a kaszinó vigalmi bizottsága.

— **Muukapárti gyűlés.** A dédesi választókerület nemzeti munkapártjának intéző bizottsága múlt szombaton, december 17-én az ózdi vasgyári tisztai kaszinóban Gyürky Gyula bányatanácsos, bányaigazgató elnökle mellett gyűlést tartott, amelynek lefolyásáról lapunk vezető helyén részletesen számoltunk be.

— **Halálozás.** Gabos Győző korompai gyári tisztviselő folyó hó 16-án meghalt. Temetése nagy részvét mellett 18-án volt.

— **A Püspökválasztás előkészítése.** A Zelenka Pál elhalálása folytán megüresedett püspöki szék betöltésére nézve Terray Gyula rozsnói főesperes december 28-ára Miskolcra gyűlést hívott egybet amelyen a püspökválasztás határnapját tűzik ki és az ehhez szükséges előkészületeket beszél meg.

— **Karácsonfa ünnepély.** Az Ózdi Gyermeksegélyző nőegylet ovodájában e hét elején, kedden délután 4 órakor volt a karácsonfa-ünnepély szépszámu közönség jelenlétében. A karácsonfa feldisítése és az ünnep műsora Jáczy Gézáé ovónő érdeme, aki mint a múltban ez alkalommal is tartalmában kedves s külső formájában pedig fényes ünnepséget rendezett. Az iskolás gyermekek részére az olvasóegyletben állítottak fel karácsonfát, pazarul feldisítve. Ez az ünnepség pénteken délután folyt le s középpontja Palásthy Árpád helybeli evang. lelkes karácsonyi beszéde volt, amelyet lapunk valamelyik legközelebbi számában le fogunk közölni. Ezenkívül 2 iskolás gyermek szavalt, a gyermekkar pedig énekelt. A szegény gyermekek ruhát vagy lábbeit kaptak ajándékul. A nőegylet ez évi karácsonyi segelezése 600 koronát tesz ki.

— **Rimakovai vásáráthelyezés.** A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megengedte, miszerint a Rimakova községben 1911: évben kivitelesen a január hó 14-15-re eső országos vásár január hó 12-13-án, az április hó 3-4-re eső országos vásár pedig április hó 10-11-én tartassék meg.

— **Ülés.** A miskolci kereskedelmi iparkamara f. hó 20-án évszázó teljes ülést tartott. Egyik fontos tárgya volt azon örvendetes esemény közlése hogy a földművelésügyi miniszterium 3000 korona segélyt engedélyezett a házi ipari tanfolyamok rendezésére. Eddig 4 tanfolyam rendeztetett.

— **Akna munka.** Ugy haljuk a régi ker. fogyasztási szövetkezet alatt ismeretlen (? ?) jóakarók a betömött aknát újra kezdik bolygatni. Hogy tulajdonképpen mi a céljuk azt ők maguk sem tudják, — mert most meg már az a panaszkodás, ezeknek a jó indulatú testvéreknek hogy a szövetkezet árúcsarnokában életneműt is mernek árulni, akkor amikor Ózdon sok sok a termény kereskedő, s ezek potom áron adják áruikat. Céljuk elérésében nem tekintik a közvélt, hanem megindítják a hájtóadászatot, hogy a nekik nem letező egyént, ha becsülete sárba tiprásával is, eltegyék láb alól. Hohó! jó indulatú, ismeretlen? testvérek! még csak fül-hegygyel halottunk, akna munkájukról, egyet mást, éppen azoktól a kereskedőktől akiknek leple alatt ohajtának szép tervüket keresztül vinni, de bizonyára ha jó indulatú törekvésüket teljes bizonyossággal megállapíthatjuk, sajnos a nyugalom árán is, mi újra elő állunk, mert nekünk a közvélt lebeg szemünk előtt, s törekvésünk nem egyesek letiprását, de az egész közönség jogos igényeinek kielégítését van hivatva elősegíteni, s ha majdan annak szükségé forogna fön, hogy a közönség mindenben tájékoztatva legyen lapunk mindenkor készen áll, hogy allattamos támadásoknak élet vegye, s azokat értéktükre szállítsa le.

— **A juhturó elnevezése.** A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti a turógyártókat és kereskedőket, hogy a kereskedelemügyi miniszter döntése szerint a turók elnevezésénél oly elnevezés vagy jelző, mely a termék valódi minőségét, összetételét megneveve felel nem alkalmazható. Ehhez képest használandó a „liptói juhturó” elnevezés is, mely alatt tisztán juh tejből készült sajt értendő. A kevert turók szabályszerű jelzéséhez a forgalomba hozó saját érdekében ragaszkodjék. A vonatkozó rendelkezések pontos betartása turó kivitelünk érdekében is áll, miután a külföldön hasonlóan szigorú rendszabályok érvényesek.

— **Zugkiállítás Párizsban.** A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a Párizsban 1910. év folyamán a Palais du Travail-ban állandó jellegű kiállítás működik. E kiállításnak semmi hivatalos vagy komoly jellege nincs s értéktelen kiállítások elnevezésével igyekeznek az iparosságát a kiállításra való részvételre bírni. Ennélfogva az iparosok jól tessék, ha e zugkiállításra való részvételtől tartózkodnak.

— **A Társadalomtudományi Társaság.** Miskolci fiókja múlt vasárnap alakult meg, elnöke Dr. Nagy Ferenc lett. Megjelent Szász Zoltán, a központ kiküldöttje is aki még az nap a város házában felolvasást tartott „A magyar társasélet”-ről.

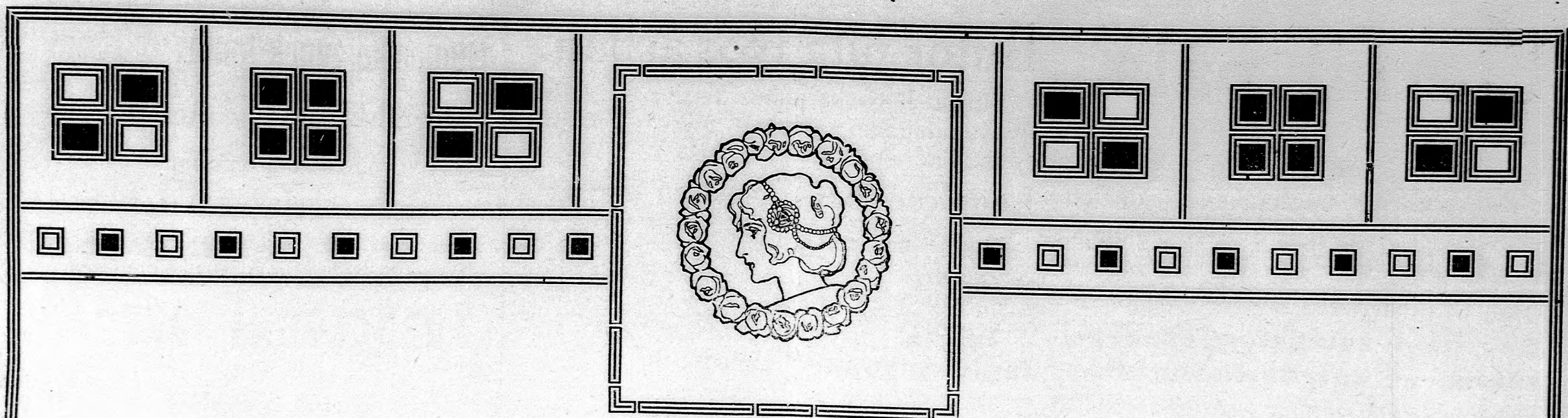
— **Egy szenzációs orvosi könyvről.** Az orvosilag két évtized óta roppant változásokon megy át, úgy a betegségek keletkezésének okait illetőleg, valamint a betegségek gyógyítása tekintetében. Régi, elavult, tevénsnek mondott és el-ejtett elméletek újra felelednek, uralkodóvá lesznek. Kiátkozott, nevetségesnek bélyegzett gyógymódok újra divatba jönnek, üdvösnek, kitünő gyógyhatásúnak lesznek elhíresztelve. Valóban különös, hogy e téren komoly megá-lapodás, megdönthetetlen, mindig érvényes igazságok évezedekeken át le nem szűrődtek, hanem folytonos változás észlelhető. Csak az utóbbi két évtizedekben kezd az orvostudomány elméletileg és gyakorlatilag megállapodott, tartósnak ígér-kező igazságokhoz jutni és igazi gyógytudo-mánnyá lenni. Nem bizonytalan tapogatózás és kísérletezés, hanem biztos, céltudatos gyógyítás a jelszó. Ezen fontos és nagy értékű kérdéssel

foglalkozik dr. Kovács Izsó fővárosi orvos nemrég megjelent könyve, melynek címe: Hemopatia, a vérgyógyítás és eredményei. Mindenki, aki egészségét meg akarja óvni, vagy elveszett egészségét vissza akarja nyerni, el ne mulassa ezt a népies megírt könyvet beszerezni. Ára diszes vászonkötésben 2 kor. Kapható minden hazai könyvkereskedésben és a szerzőnél, akinek intézete van Budapesten, V. ker. Váci körút 18. sz. alatt.

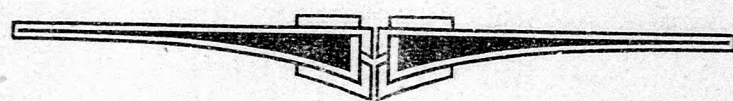
— **Elkallódó milliók.** Az értékpapirokban való tőkeelhelyezés ma már, nálunk is szélesebb körökre terjed. Legalább egy sorsjegye mindenkinek van, de meglehetősen mennyiségben birtokolnak részvényeket, zálogleveleket, állampapírokat, szóval kamatozó értékpapírokat. Ami különösen az állampapírokat illeti a pénzügyminiszter csak nemrég konstataálta azt a tényt, hogy ma már 42,4 % a a magyar állampapíroknak belföldön van elhelyezve, míg tíz év előtt ez az arány 34,6 % volt. Szóval Magyarországon is örvendetes módon gyarapszik az értékpapírbirtok. Köztudomású azonban, hogy az értékpapíroknak kezelése gondosságot követel. Tudni kell és figyelemmel kell kísérni, hogy az értékpapíroknak osztalék- vagy kamatszelvevényeit mikor és hol váltják be és ezt nem szabad aztán elmulasztani, mert ebből érzékeny károsodás származhatik. Legfeljebb 6 esztendő alatt elévülnek az ilyen kamatok és ezen idő után hasztalan jön valaki a szelvényvel, azt nem váltják be többé, az egész elveszett. Még jobban kell vigyázni a kisorsolásokra. A sorsjegyeket, némely részvényeket, a kötvényeket, a zálogleveleket időnkint kisorolják. A nyere-ményt, vagy a tőkeösszeget bizonyos idő múlva fel kell venni, mert különben szintén elvesz. Rendszerint 20 év múlva elévül a tőke és akkor már nem lehet követelni. De ennél is nagyobb baj, hogy a kötvények és záloglevelek, valamint a kamatozó sorsjegyek a kisorsolás után megszűnnek kamatozni, ellenben a szelvényeket ennek ellenére beváltják és amikor 10—12 év múlva a tulajdonos rájön arra, hogy a kötvényét kisorolták és fel akarja venni a pénzt, ezt nem fizetik ki teljes összegben, hanem levonják a már beváltott szelvényeket. Megérhetik tehát, hogy az értékpapírbirtokos ily módon a szelvények után felemészti az egész tőkét, szóval, hogy az utóbbit egészen elveszti. Csak végig kell nézni az ugynevezett hátrálékos kimutatásokat, amelyekben fel vannak tüntetve a kisorolt, de még fel nem vett tőkék. Olyan jelentéktelen kis sorsjegyeknél, mint a Jásziv-sorsjegy 4 darab 10.000 forintos főnyeremény és számtalan kis nyeremény, amelyek már régen kihuzzattak nincsenek felvéve. A zálogleveleket és kötvényeket összevéve legalább 40—50 millió az a kisorolt összeg, amelyért birtokosaik nem jelentkeztek. Ennek nyilván csak az az oka, hogy az értékpapírbirtokosok gondatlanok és hogy nem tartanak megbízható pénzügyi és sorsolási lapot, amelyből mind azt megtudhatják amire értékpapírjaik kezelésénél szükségük van. Ennélfogva akinek sorsjegyei és más értékpapírjai vannak, az ne mulassa el, hogy előfizessen a Pénzügyi Hirlap-ra, amelynek sorsolási mellékletét, a Pénzügyi Utmutatót a m. kir. belügyminiszter mint teljesen megbízható szakközönyt, a m. kir. pénzügyminiszter pedig, mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közönyt, hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen kapják a Pénzügyi és Tőzsdéi Évkönyv-et, amely értékpapírbirtokosokra fontos tudnivalókon kívül tartalmazza a kezdettől fogva kihuzott, de kifizetés végett be nem mutatott összes sorsjegyek és más értékpapírok számainak jegyzékét, úgy, hogy abból mindenki maga is meggyőződhetik, hogy vajjon sorsjegye ki van-e már huzva, vagy nem. A Pénzügyi Hirlap előfizetési ára egy esztendőre, az összes mellékletekkel együtt, 8 korona, mely összeg legcélszerűbben postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba: VII., Rákóczi-ut 44. szám alá.

— **Karácsonyi vásár.** Rosenberg Gyula és testvére cégnél a karácsonyi vásár megkezdődött! Tart december 1-től 31-ig a szokásos 5 % helyett 10 % engedménnyel.

A szerkesztésért Kádár Elek felelős.

Névjegyek és újévi üdvözlő kártyák!

Mindenki azt akarja, hogy az újévre szép, csinos és finom névjegye vagy üdvözlő kártyája legyen; – ne mulassza el tehát senki megrendelését lehetőleg azonnal megtenni az

Ózdi Járási Nyomdában,

hol a megrendelt nyomtatványok gyorsan és pontosan, izléses kivitelben készülnek. Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközölünk.

Mindennemű könyvkötészeti munkák a legkényesebb izlést is kielégítő pontossággal, csinos kivitelben készülnek.

Eternit pala.

Állami kísérletezések részéről a jelenkor legjobb tetőfedő anyagjának jelöltetett meg, mely évtizedeken át semmiféle javítást nem vesz igénybe. Azonkívül csekély súlyánál fogva kitűnően alkalmazhatók: **Régi zindely-, cserép-, szalma- és kátránylemeztetők** átfedésénél a tetőszék megerősítése nélkül. Gazdasági épületekre kiválóan alkalmas.

Elárusítási hely ózd és vidékén

Fodor József

bádogosmesternél.
községházával szembe.

**Ugyanitt mindennemű bádogos-
munkák a legmaszivabb kivitelben
készítetnek el.**

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy órás és ékszerész üzlettem kibővítésvel, közvetlen üzlettem mellett, nagy butor-, kerékpár- s varrógép raktárt rendeztem be. Egyidejűleg temetkezési vállalatot alapítottam. Temetkezési vállalatom oly módon alakult, hogy temetéseket, beleértve az összes szereléseket, egy megállapított összeggel elvállalok. Koporsók, szemfedelek és sirjelvének a legnagyobb választékban.

Saját diszes gyászkocsi.
tisztelettel **Gutmann S.**

Butor jutányos árban.

Barna Jenő kárpitos, diszitő és butor iparvállalatában, Eger, főutca, nagygözmalom épület.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Óriási választék mindennemű asztalos és kárpitos butorokban. Ebédlő, háló, szalón és uri szobák.

Teljes lakberendezések a legjutányosabb árakon!

A K I

karácsonyi szükségletét

jutányos árban

óhajtja beszerezni, ne sajnálja a fáradságot és győződjék meg arról, hogy azt csak **Mikola Bélánál** érheti el, ahol kifogástalan jó áru kapható.

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut,

ellen legajánlatosabb szer a

KAISER-FÉLE MELL KARAMELLÁK

Eredeti minőségben kapható helyben **Rajzinger Imre** gyógyszerárában 20 és 40 filléres csomagokban.

Értesítés.

Van szerencsénk ez uton is az igen tisztelt vevő közönségünk szives tudomására adni, hogy szén eladással Ózdon Blaskó Vithold kereskedő urat biztuk meg. Kérjük, hogy szénszükségletét mindenki nála rendelje meg a könnyebb és biztosabb kezelés céljából.

Hodoscsépány 1910. nov. hó.

Tisztelettel

Kovács bükki kőszénbánya társulat.

Grosz Lipót cég fűszer- és vegyes-áru kereskedésében egy jó házból való fiu **tanulóul** felvétetik.

Minden hölgynek fontos ezen hirdetést elolvasni.

WEINER MÁTYÁS

női divatruházában

Budapest, VI., Andrássy-ut 3. szám.

November 15-től kezdve december 24-ig szokatlanul olcsó árak mellett nagyarányu

Karácsonyi vásárt

rendez.

Eladásra kerülnek:

Sport flanel jó minőségű most 17 fél—19 fél kr.
Angol flanel sötét színekben . . most 29
Zsinor barchet török és egyéb új minták most 35 kr.

Levantín (kreton) jól mosható. 200 minta most 19—22 kr. és feljebb.
Moso delainek remek minták most 23—27 kr.
Selyem ruha vászon minden színben most 39—55 kr. és feljebb.

120 cm. széles göngyszövésű és diagonal kamgarn minden színben most 49—58 kr. és feljebb.

120 cm. széles angol kelme szürke árnyalatokban most 45—55—65 kr. és feljebb.

120 cm. széles női posztó sötét színekben most 49—85 krajcárig.

136 cm. széles zsolnai gyártmányu. angol izlés után készült kosztüme kelme, előbbi ára 3 ft. most 1-75 kr. 2.— forint.

Bársony ujdonságok kosztüme, pongyola és bluzokra, most 65—75 és 98 kr

Kivánatra mintákat vidékre ingyen és bérmentve szívesen küld.

20 K. felüli megrendéseket bérmentve szállítok.

Elsőrendű színta méterje 7 kor.
vegyesfa „ 5 „
házhoz szállítva.

Megrendelhető:

BLASKO VITHOLD

fűszer és vegyeskereskedőnél

Ózdon.

Fa és érckoporsók, szemfedők és sirkoszoruk dús választékban.

Weiner József

fakereskedés, butortelep, kárpitos és diszitő műhely, temetkezési vállalat, kerékpár, varrógép és gazdasági gépek raktára **Ózd.** (állomás mellett)

Alánlja kibővített és dúsan felszerelt raktárát, bármilyen kívánalmaknak megfelelő bútorokban, úgymint teljesen berendezett ebédlő, háló és szalóngarnitúrákban, valamint polituros, vagy matt kivitelben.

Felvállal bármilyen kárpitos és diszitő munkálatokat, raktáron tart saját műhelyében készítettett divánokat és kereveteket.

Előzékeny fizetési feltételeket nyújt; azonkívül t. vevőit, az árak felemelése nélkül részletfizetési kedvezményben részesíti.

Minden árút díjmentesen a házhoz szállít, a butorokat a lakásban szakközegei által elhelyezi.

Elsőrendű gyártmányu kerékpárokat és varrógépeket tart raktáron.

Jótállást vállal az általa szállított árúk feltétlen jóságáért.

Fa és érckoporsók, szemfedők és sirkoszoruk dús választékban.

Közismert szolid kiszolgálás!

Közismert szolid kiszolgálás!

Karácsonykor.

*Hát van varázsszer, mely lelket megifjít?
Van csodászer, mely halk szívet dagaszt?
Van égi kéz, amelynek puha újja
Visszavarázsol rég ellúnt tavaszt?*

*Van . . . Apró gyertyák zöld fenyőfa galyán'
A csillogó dísz, — Jézus jászola . . .
Mint napsugárra dér: szemünk megolvad
S egy könybe csordul lelkünk mosolya . . .*

*Ez a varázslat . . . karácsony varázsa.
Vigan szökelő, boldog gyermekek,
Csillag fénye Betlehem azurján,
Melynek sugára jászolon remeg.*

*Ugy beborul a lelkem, úgy zokogna,
Ugy keseregne szívem, — úgy dobog,
Mint hogyha benne alvó ifjúságom
Kitörni vágyna! . . . Ó ti boldogok!*

*Ti gyermekek! Ti Jézus kis baráti,
Ti Messiásnak játszótársai!
Csak játszatok! Jó nektek e szent estén
A Betlehem körül eljátszani.*

*Ott álljon meg a nap, mint hajdan régen
A Józsuá szavára . . . Ugy is oly
Rövid a lét, oly semmi a boldogság,
Annyi a könny s oly kevés a mosoly.*

*Maradj velem karácsony szent csodája,
Gyermekvilág ez aggott föld terén,
Te hír a ködvilágban, tenger habján
Törő hajókat fentartó remény.*

*Óh hadd legyek én hívő, bárha gúnynyal
Illet a hitnek harcosa maga —
Vezess bölcsék világába, én vezérem,
Te Betlehem királyi csillaga!*

VÁRADI ANTAL.

Szent-Karácsony.

Itt van a Karácsony! Itt van ismét, felvirradt a nagy, szent nap, mely a világot a szeretet rózsáincaival egybefűzte.

Oh mennyi édes érzés és sejtelem szállja meg Karácsony napján a hívő sziveket!

Ma van az a nagy nap, mikor a világ Üdvözítője született, ki a világnak üdvösséget, az embereknek békességet hozott.

Egyforma érzés hatja át a szívünket, a szeretet érzése. Nézzünk be a palotákba, vagy a napszámos egyszerű, szegényes kunyhójába, mindenütt az utánozhatatlan, önzetlen szeretetet találjuk, melyet az hintett a szívekbe, az a Nagy, aki e napot emlékezetessé, világrajövetelével szentté tette.

Szép este a Karácsony est, különösen falun szép, százzsorta szebb, mint a nagyvárosok zsbongó zajában. Csöndes minden, csak az ünnepköszöntő, a kántáló gyermekek szent éneke hallik, amint az egyik háztól a másikig mennek, dicsőítve a szent Karácsonyt.

Végre ez is elcsöndesül, mindenki nyugszik és álmában ott van, ahol azok a nagy események történtek kétezer évvel s még hallani vélik az angyalok szent énekét, amint a pásztoroknak jelentik az Üdvözítő születését, látni vélik még a három királyt, kik aranyat, tömjént, drágakövet visznek Jézusnak.

Csöndes minden, de egyszerre hangok támadnak a fehér éjben és a harangok ércnyelve, melyek mintegy tolmácsai a világ örömének, megszólalnak és hirdetik a Megváltó születését.

Az ájtatos tömeg a templomba sereglik, hogy üdvözöljék azt, aki a világ bűneit szeplőtlan vállára vette s lefizette a bűn díját a vétkes emberiség helyett.

Sokkal nagyobb szerűek voltak az események kétezer évvel ezelőtt, de ma már csak a hagyomány az, mely megőrizte e nagy nap eseményeit. Régen, nagyon régen volt, de a vallás, a biblia, az ősidők eme krónikása megtartja emlékezetünkben és évről-évre felujulnak a szívekben s dicsőítik azt, ki végzetlen szeretetével kiemelte a bűn fertőjéből a súlyedni kezdő emberiséget.

L. J.

Az anya imája.

*Karácsony éjjel, gyertya fényénél
Szomorú, öreg asszony üldögél,
Ugy kéri a jó Istent szüntelen:
Fiának semmi baja ne legyen!*

*A fiu messze földön az alatt
A bűn útain vidáman halad.
Bar, vig zeneszó, szép lány öle,
Nem jut neki egyéb eszébe se...*

*Szegény fiú, már vége van neki!
Az árvényből vajjon ki menti ki?
Ha, amit érte anyja elrebez —
Ha már ez ima sem menthette meg?!...*

Tencsy István.

A koldus karácsonya.

Irta: **Bársony István.**

A sors szeszélye néha olyan nevetséges dolgokat művel, hogy szinte vörösré sirja a szemeit az az ember, a kit megtréfál.

Szakasztott ilyen az a történet is, a melyet alább elmondok.

A csavargó leült az ut szélén, az árokba. Tél volt és Karácsony napja. Nagy pelyhekben hullott a hó, ugynevezett szép, lágy téli nap volt.

Nem evett két nap óta, csak ment, ment, hogy majd talál valahol egy falat kenyert. Éjszakára egy kazal alá bujt s hajnalban ismét utnak indult.

A hová bekopogtatott, az asszony nép megrémült tőle s a gyermekek menekültek előle. Olyan poros, olyan rongyos, olyan ijesztő alak volt.

Kinálkozott napszámba, elutasították... Mindenütt azt a választ kapta: takarodj!

Hát csak ment tovább, még lassabban, még roskadtabban. És a mikor jó messzire volt már, a mikor bizonyos volt, hogy senki sem látja: szennyes öklével a könnyeit törülgette.

Megsokalta a megalázkodást! Hiszen ember ő is! Még pedig éhes ember! És ma épen szent Karácsony napja van. Ő meg éhezik ezen a szent napon.

A gyomra fellázadt s dühöngeni kezdett: — Hát van igazság a földön? Van Isten az égben? — kiáltá s botot ragadva az ég ellen, káromkodni akart s a mint botját fel-emelte, valami fényeset lökött föl vele az árokból, a hó alól.

Elámult.

Egy huszkoronás arany!... Igen: egy arany, még pedig huszkoronás arany!

Nem akart a szemeinek hinni. Nézte, forgatta, törülgette, végre is — elhitte.

No most már jóllakhat s végre valahára ágyban is aludhat!

Egy huszkoronás arany!

Ezzel, ha utközben munkát talál, kihuzza a telet. Vagy elmehet a városba s ott majd csak jobbra fordul a sorsa.

Egy kicsit tünődött is.

Az a pénz nem az övé...

Hátha látta most valaki?

Körültre tekintett. Sehol senki. Egyedül, egészen egyedül volt az országuton.

A távolban, túl a kalásztengeren, a domboldalon egy falu feküdt. Kis tornya olyan barátságosan integetett feléje.

Vidáman eredt utnak. Toronyirányában, a hótakarta gabonaföldek között.

A falu elején a község korcsmáját pillantotta meg. A korcsmárosné a küszöbön állott.

— Adjon Isten!... — mondá s beakart lépni az ivóba.

A korcsmárosné azonban utját állta.

— Hohó, atyafi! Nem oda Buda! Mit akar?

— Enni akarok valamit! Éhes vagyok!

— Nincs semmi maradék a háznál. Menjen tovább Isten hírével!... s intett neki, hogy indulhat.

— Nem kéregetni jöttem!... — válaszolá a csavargó. — Megfizetek.

És megmutatta az aranyat.

A korcsmárosné valósággal megijedt. Egy huszkoronás arany ilyen csavargónál! Az urát, a korcsmárost hívta a küszöbre.

A korcsmáros ámult-bámult. Bizalmatlanul nézegette az aranyat, meg a csavargót. Faggatni kezdte: hogy jutott hozzá ilyen és ennyi pénzhez?

— Mit firtatja? Érje be azzal, hogy fizetek!

— Szó sincs róla! — mondja a korcsmáros. — Nekünk nem kell mindentéle pénz, atyafi!

Most a szerencsétlen csavargó hökkent meg, de azután zsebvágta az aranyat, vállat vont s tovább ment.

A korcsmáros és korcsmárosné a tekintetükkel követték.

— Nem tudom, kit üthetett fejbe azért az aranyért, jegyezte meg a korcsmáros.

— Szólni kellene a csendőröknek! — indítványozta a korcsmárosné.

S a ki csak a korcsmába érkezett, mindenkinek elmondták az esetet, persze jó nagyot tódítva rajta:

— Borzasztó... Nagy gazember járt itt az imént!... Enni kért, egy csomó aranyat mutatott! Ha jól láttam, a keze is véres volt.

A korcsmárosné átkiáltott a szomszédba, a szomszéd is tovább kiáltott s öt perc múlva már az egész falu tudta az esetet.

A csavargó pedig ment, a botját maga után vonszolva a földön, vánszorgó lépésekkel haladt végig a faluban... pedig pénz, nagy pénz volt a zsebében.

A falu közepén benyitott a pékhez. Mennyi aranyos héjju, édes illatu kenyér feküdt a hosszú asztalon!

— Adjon Isten! Egy cipót kérek...

— Nem lehet manapság a cipókat ingyért osztogatni, atyafi! — mondá a pékné.

— No, no! Azért ha rongyos is az ember, lehet pénz a zsebében. Kenyeret ide! Megfizetek érte!

Megmutatta az aranyat.

A pékné irtózva intett neki, hogy nem kell az arany. Csak menjen tovább... Isten hírével.

Csodálatos!

Az ő aránya ennek se kell!

És így járt a boltosnál is. Így járt a hentesnél is.

Igazán csodálatos. Ujra meg újra meg nézte az aranyat. Talán hamis?

Már elő se merte venni a zsebéből. Ugy tapogatta.

Olyan sima, bársonyos volt, olyan meleg, kedves kicsi arany!...

Ezalatt ráesteledett.

S az est beálltával még éhesebb lett.

Már kint baktatott az országuton.

Egy arany, huszkoronás arany volt a zsebében s mindazon tanakodott, hogy juthatna egy falat kenyérhez?

— Egy arany!... És én éhen döglöm!... — sziszegte fogai közül. — Persze! — folytatta elkeseredetten. — Mindenki azt hiszi, hogy nem igaz uton jutottam hozzá! Hogy is juthat egy ilyen rongyos fráter egy huszkoronás aranyhoz! Azt hiszik: loptam. Leütöttem érte valakit! Óh átkozott sors, miért üzöl ilyen kegyetlen játékot velem? Mikor olyan éhes vagyok!...

Miközben így gyötrődött magában: egy alak közeledett feléje az ut fordulójánál.

Fáradtan, görnyedten ballagott az is. Az is rongyos volt. Ócska, elviselt kalap a fején; szennyes, bozontos a szakálla és csupa por az egész ember.

A két csavargó kezet nyujtott egymásnak.

— Hová? — kérdezte az egyik, a kinek arany volt a zsebében.

— Szeretnék éjszakára a faluba jutni. Gyerünk együtt.

— Nem. Én emerre megyek. Ha jót akarsz, fordulj vissza te is. Irgalmatlan nép lakik abban a faluban. Az utcán se tűrnek meg, nemhogy szállást adnának.

— Hohó! Pénzért mindent kap az ember!

— Pénzért se azoktól.

Többet is akart mondani, de megmondolta.

— A paraszt egyforma minden faluban — mondotta a másik. — Félnék a koldustól. De mihelyt ezt hallják!

És néhány garast csörgetett meg tenyerében.

— Nem sok komám, de van vagy másfél forint s e' nekem elég három éjszakára is.

A másik, a kinek huszkoronás arany volt a zsebében s a ki két napja nem evett, keservesen gondolta el: tessék! a másfél forintjával gazdagabb, mint én az aranyammal! Jóllakhatik, meghálhat...

Egyet gondolt.

— Segits rajtam, te ember!

Bezzeg, mindjárt nem csörgette annyira garasait az a másik.

— Miből segitenék én terajtd! Jó, ha magamnak elég lesz egy éjszakára.

— Nincs egy kis kenyered?

Az a másik már nyugtalanul érezte magát. Aszondta, hogy kenyere sincsen s indulni akart.

A mi emberünk marasztotta.

— Csak nem hagysz engem itt!

Éhes vagyok nem bírom tovább.

— Nem segíthetek rajtad...

— Van másfél forintod! Ne izélj, te!...

Segítsünk egymáson!

— Nem lehet, Mondtam már. Majd csak talál sz munkát utközben te is.

Az éhség, a kegyetlen, az iszonyu éhség marcangolta a mi emberünk gyomrát. Kinjában valósággal mámorossá lett már.

— Ide hallgass, te ember!... Nézzed,

én megveszem a te garasaidat. Egy aranyat adok értük. Ide nézz!

A másik nagy szemet meresztett.

— Egy aranyat, te! Ma reggel találtam az uton. Az árokban, a hóban. De én nagyon rongyos vagyok. Nem hisznek az aranyamban. Te se hiszel!... Pedig milyen éhes vagyok! Azért is félnék tőlem, mert ilyen éhes vagyok... Te nem vagy olyan rongyos, mint én. Ha te mutatod nekik... Rólad inkább elhiszik, hogy nem ütöttél érte agyon senkit... És te nem vagy olyan éhes, mint én. Te ettél ma már. Én két napja nem ettem...

Alig libegett már. Olyan szánnivaló volt — és mégis, olyan ijesztő.

— Ne félj! Az arany jó! Nem hamis... Ide a garasaiddal!

A másik rémülten hátrált, de a garasait nem adta. Menekülni akart.

A mi emberünk agyát elborította a vér.

A lábaihoz hajította az aranyat s torokon ragadta a koldust.

Az vergődött, szabadulni iparkodott, de már fuldoklott, szeme kidüledt, karja ernyedten hullott le... összeroskadt...

A garasait! a garasait!

És futott, futott a csavargó: egy kis kenyérért, szent Karácsony napján...

Az ablakfüggöny.

Irtá: Szomaházy István.

Mig az asszony kissé elbóbiskolt ebéd után, a férj — a nyárspolgárrá puhult don Juan — gyöngéden melléje telepedett a hintaszékbe és a legújabb híreket olvassgatta a megszokott újságjából. Ilonka reggel óta az ágyban maradt s bár igazán nem volt valami komoly baja, néhányszor sóhajtvá emlegette, hogy a halálán van. Tamási jól ismerte már ezt az állapotot, tudta, hogy a feleségének örömet szerez, ha két selyempaplana alól nézhet ki az esőbe fuló világra, de az sincs kizárva, hogy egy óra múlva színházi jegyekért küldi el a szobaleányt... Ilonka tehát elbóbiskolt ebéd után, Tamási pedig az újságját bujta, mikor egyszerre örvendetes dolog történt: a körut vizes házkolosszusa fölött egyszerre kisütött a nap... Az utcán tavaszias derű ömlött végig, a pocsolyákban színes fénysugarak táncoltak és Ilonka halványkék paplanát is elborította az aranyos napsugár... Tamási letette az újságot és mivel attól félt, hogy a melegség fölébreszti a feleségét: halkán az ablakhoz lépett, hogy a függönyöket lebo csássa. Szerencsésen le is bocsátotta az egyiket, de mielőtt még a másik ablakkal is végzett volna, Ilonka felébredt szendergéséből.

— Mit csinál? — kérdezte az urától ijedten.

Tamási a betegápoló gyöngéd türelmével fordult meg:

— Amint látja, édes, lebo csátom a függönyöket... A nap oly melegen tűz ide, hogy még jobban megfájdulna a feje tőle...

Tamási igen udvariasan mondta ezt és mégis váratlan feleletet kapott. Ilonka haragosan ült fel ágyában, keze remeget a felindulástól és idegesen, majdnem gorombán kiáltott az ablaknál álló Tamásira:

— Rögtön huzza föl a függönyt...

— De cziczám...

— Ha nem huzza föl, azonnal leugrom a harmadik emeletről...

A jó férj aggódva tekintett a beteg asszonykára, aztán engedelmesen fölhozta megint a fehér függönyt. És e közben egy pillanatra az a régi bemohosult korszak jutott az eszébe, mikor ő még magányos garzonként bolyongott a zuhogó őszi esőben.

Miért jutott ez a korszak az eszébe? Egy nevelés és mégis melankolikus emlék miatt, amelyett a leher függöny most egyszerre felidézett benne... Tamási, míg a felesége parancsának ilyen készségesen eleget tett, egy pillanatig huszonkétszentesdős korának rég elfeledett ideáljára: a szép, huszonkilenc éves Kaysernére gondolt...

Tamási, aki akkor együgyű kis jogász volt, egy Andrassy-uti kávéházban a füléig belebolondult abba a szelid tekintetű, csinosan kiöltözött, barna asszonyba, aki a hugával együtt törzsvendég volt az egyik sarokfülkében. A viszony a székesfővárosi szerelmek rendes sablonjával kezdődött: Tamási bókokat irt a képes lapok szélére, majd apróhirdetéseket tett közzé egy napilapban, később poste restante levelekben sürgette Kayserné, hogy légyottot adjon neki... Az ostrom sikerrel járt; a szép asszony, akinek férje egész nap keztyüket árult a Terézvárosban, egy nap Wesselényi-utcai lakásán fogadta a lángoló fiatal embert... Kayserné ekkor könyezve panaszolta el, hogy tizenkétéves házassága alatt még senki sem akadt, aki őt teljesen megértette volna; mire Tamási ugyancsak forró könyvek közt jelentette ki, hogy ő is magányos lélekként járt eddig a nagyváros óceánjában. A két elhagyott teremtés forró barátságot kötött; Tamási regényeket hordott a szép asszonynak, s bár mindig módjában állott, hogy érzéseit előszóval is elmondja, naponként négyoldalos levelet irt szerencsétlen ideáljának... A barátság utóbb bizalmasabbra és meghittebbre fordult; a magányos lelkek titkos jelekben állapodtak meg arra az esetre, ha a férj váratlanul otthon maradna... A jelbeszéd anyagát a Kayserék ablakfüggönye szolgáltatta; még pedig a következő ötletes kulcs szerint:

Felhuzott függöny = a férjem itthon van. Fél lebo csátott függöny = a férjem rögtön megy. Egészen lebo csátott függöny = a férjem elment, jöhet.

Tamási néha mástólórraig kószált a Wesselényi-utcai ablak alatt, de mikor a függöny a Kayser ur készülődését jelezte, ügyesen betordult a Klauzál-utczába. És tíz perc múlva, mikor a látóhatár egészen tiszta volt, lángolva, dobogó szívvel szaladt föl a háromemeletes ház lépcsőin...

Pompás délutánok voltak — az egyik magányos lélek kétszer bukkott meg ezidőben a második szigorlaton — és Tamási sokszor ámulva nézett a nyugodtan baktató férj után, aki két órakor az üzletébe sietett. És este, mikor olcsó vendéglőjéből szivarozva ment haza rideg külvárosi lakására, nem egyszer csodálkozva gondolta:

— A derék Kayser nem is sejt, hogy megcsalják... Hát csakugyan igaz, hogy minden férj ostoba?... És valamin az okos kis csirkefogókból, akik a kész czipőket hazaviszik, egytől-egyig ostoba legény lesz, aravasz don Juanok is igazán elvesztik az eszüket, mikor az oltár elől eltávoztak?

A viszonynak később egy váratlan esemény vetett véget: Kayser Erzsike egy egészséges leánykával ajándékozta meg boldogságtól ragyogó férjeurát... És a csöppnyi poronty végre megtette azt, amire tizen-nolc éven át senki sem volt képes: tökéletesen megértette a nagymamáját. Kayserné, mikor Tamási egy napon ismét meglátogatta a Wesselényi-utcai lakásban, egy iczipiczi babaruhát mutatott regényes udvarlójának.

— Tudja, hogy mi ez?

— Tálczakendő, vagy asztalfutó, — találgatta az elmés Tamási.

— Oh nem... egyik se a kettő közül...

Ez a kis unokám főköttőcskéje...

Tamásinak valami hidegség futott át a hátagerincén, később pedig bucsuzott... Kétségbeesése oktan lépésre ragadta: sorban letette hátralékos szigorlatait és másfél év múlva bejegyezték az ügyvédi kamarába... És öt évvel azután, hogy Kayserné az unokája főköttőjét horgolta,

Tamási oltár elé vezette Takács Mariskát, a táblai bíró egyetlen leányát...

A jó férj felhuzta megint a fehér ablakfüggönyt és egy percre kitekintett az ablakon... Furcsa, majdnem érthetetlen dolgot látott: Horváth mérnök, aki bizalmas barátságban állott a Tamási-családdal s aki a szemközti járdáról sietve közelített a kapu felé, egyszerre ijedten visszarahant... Mi történhetett vele, hogy hirtelen mást gondolt? Tamási azonban, akinek végre is nem fájt a Horvát feje, közömbösen napirendre tért a különös dolog fölött, s mosolyogva közelített gyöngéledő felesége ágya felé.

— Jó lesz így? — kérdezte kedveskedve.

— Köszönöm, jó lesz — felelte most már nyugodtabban a beteg Mariska.

A napsugár végigöntötte a selyem paplant s egyenesen a Mariska fejére sütött. És a jó férj türelmesen gondolta:

— Megfájdul a feje és mégsem akarja, hogy a függönyt lebo csássam!... Oh, mily szeszélyesek az asszonyok!

Póéta-sors.

Irtá: Heltai J. Jenő.

Karácsonyi történet jutott eszembe. Elmondom, hiszen jókor mondom el, Karácsony napján. Megható ez a történet is, mint minden más karácsonyi történet, melylyel most teli vannak az újságok, az enyim talán csak abban különbözik a többitől, hogy igaz történet és egyuttal egy bus visszaemlékezés.

A póéta Pethes Andor, a kiről szó leszen, jó barátom volt. Tehetséges, igaz póéta, de végtelenül peches, szerencsétlen fráter. Fiatal éveinkben együtt laktunk, illetve nyomorogtunk. Télviz idején széllel bélelt körgallérban jártuk be a pesti szerkesztőségeket verseinkkel, de mig nekem úgy a hogy sikerült elhelyeznem verseimet, barátom az ő végtelenül alázatos és szerény modorával nem boldogult az életundorodott, mogorva szerkesztőknél és versei hónapokig heverték a redakeziók asztalán elintézetlenül.

Vézna, nyápicz gyerek volt az én barátom és egy éjszakai kőborgás után megbetegedett. Meghült és tüdőhurutot kapott. Darabig otthon őrizte az ágyat, aztán kórházba került. A mikor tehettem, meglátogattam. vittem be neki egyet-mást, a mit a fiu látható örömmel fogadott. Az orvos, a ki kezelte, semmi jóval sem biztatott. Gyöngeszervezet — mondotta — bajosan fogja kiheverni ezt a betegséget.

A póéta a kórházban sem tagadta meg magát. A mikor hangulata, kedve volt, verseket irt a kórágyon. És ezek a versek szépek, hangulatosak voltak. Én helyeztem el azokat egyik-másik lapnál és a mikor azok megjelentek, lelkesedéssel, örömmel vittem be barátomnak a lapot és a sovány honoráriumot, a mit értük kapott. Ilyenkor boldog napja volt barátomnak. Arcza rózsás pirban égett, mosolygott és terveiről beszélt, a miket meg fog valósítani, ha kijön a kórházból.

Egy napon, amikor meglátogattam, a a rendesnél nagyobb örömmel fogadott.

— Te — szólott csillogó szemekkel — irtam ma egy kis kuplét és beküldtem Lenkének, a Budapesti Orfeum csillagának Teljesen neki való. Ha megzenésíteti és előadja, óriási hatása lesz. Egy felsőbb

leányról szól ez a pajkos dal és olyan híven adja vissza egy bakfis leány érzéseit, hogy az Orfeum öreg habituéi az izgalomtól odáig lesznek. Nem is tudom, hogy jutott eszembe ez a pajkos téma, de megírtam és jól irtam meg. Kérlek érdeklődjél majd pár nap múlva az Orfeumnál.

Megígértem neki, hogy ügyében eljárak.

Ugy két hét múlva bevetődtem a Budapesti Orfeumba. Lenke kisasszony, a mulató csillagának száma következett épen. Szinte odaszögeződtem székemhez, mikor a kisasszony bejelentette, hogy új dalt fog énekelni, a „Felsőbb leány“ a címe és Pethes Andor szerzeménye. Bájosan, szépen énekelt a primadonna. Olyan hüen és kecsesen adta vissza a felsőbb leány pajkos érzéseit, hogy a dal eléneklése után frenetikus tapsvihar tört ki a színházban és még kétszer kellett azt megismételni.

Alig vártam a másnapot. Boldogan meséltem el beteg barátomnak a nagy sikert és egyben azt a tanácsot is adtam neki, hogy haladéktalanul írjon a művésznőnek a kuplé honoráriumért. Legalább száz koronát kérjen.

Az én barátom szomorúan mosolygott: — Hadd a dolgot. A művésznőnek megírtam, hogy kórházban vagyok, ha sikere lesz a dalnak, gondoljon rám. Majd tudni fogja kötelességét. Meglásd, el fog jönni és hálás lesz.

A kórházi orvosnak igaza volt. Barátom nem tudott megbirkózni a betegséggel és karácsony első napján meghalt.

Ott állottam ravatalánál mélységes bánattal és szomorúsággal szívemben. Rajtam kívül senki sem jött el szegény Andor barátom ravatalához. Már jó órája állottam ott gondolataimba mélyedve, mikor egy elegáns, suhogó selyemruhás nő jött a koporsóhoz. Lenke volt, a Budapesti Orfeum csillaga. Egy csokor rózsza volt a kezében, azt csendesen a költő mellére tette. Egy-két könyvet letörölt szeméből, aztán távozott.

Karácsony másnapja volt és eltemették szegény barátomat. És ugyancsak másnap pajkosan énekelte a művésznő a felsőbb leány nagyszerű énekszámát. Odakint a rákosi temetőben pedig nagy pelyhekben hullott a hó egy frissen hantolt sirdobra...

Karácsony a szerkesztőségben.

(Történik egy pesti krajcáros lap szerkesztőségében, karácsony előtt néhány nappal. Az egész szerkesztőség együtt van. A fiúk nem dolgoznak, hanem „témákon nyargalnak“. Ez alatt azt kell érteni, hogy egyik az újját rágja, a másik a haját borzolja, a harmadik nagy léptekkel futkos a szobában, a negyedik az asztalon dobol és így tovább. Bossz Mátyás főszerkesztő ur megjelenik.)

A főszerkesztő: Jónapot!... Na, mi ujság, mi ujság?...

A segédszerkesztő: Semmi különös, mester, dolgozatunk.

A főszerkesztő: (megvetően végigné az munkatársakon) Ez dolog? Lopják a napot és a lapunk állandóan mult heti hírekkel és a hatvanas évekből való kinos viccekkel jelenik meg. Ez nem mehet így tovább! A nyakunkon a karácsony, a közönségnek hatszáz oldalas lapot ígértünk és egy sor sincs még belőle. Majd beosztom én a munkát, Vércse ur itt van?

A segédszerkesztő: Itt van. A másik szobában dolgozik.

A főszerkesztő: Küldjék be.

Vércse: (bejön) Parancsol, mester?

A főszerkesztő: Vércse ur, maga vezércikket fog írni a karácsonyi számba. Részletesen megírja a karácsony jelentőségét és méltatni fogja az ünnepet. Estig kész legyen a kézirat.

Vércse: Hogy jövök én a karácsonyhoz? A főszerkesztő ur elfelejti, hogy én elit vallású fiu vagyok.

A főszerkesztő: Milyen vallású?

Vércse: Izra-elit vallású.

A főszerkesztő: Ne vicceljen ilyenkor. Különbösen jó, hogy viccelt. Látom, magában van humor. Együttal írni fog egy szép karácsonyi humorkát is.

Vércse: De kérem, én minden osztályban megbuktam hittanból. Hogyan tudjak én írni a karácsonyról?

A főszerkesztő: Elég, fiam, elég. Ha estig nincs kézirat, kirugom. Mehet!

Vércse: (Távozik.)

A főszerkesztő: Májmarkoló ur, most ön következik.

Májmarkoló: Tess' parancsolni.

A főszerkesztő: Itt van négy korona. Vegye a kalapját, botját, üljön kocsiba, robogjon el színházaink oszlopos művésznőihez és kérjen tőlük karácsonyi intervjut. De ne zsarolja meg őket, mint a mult évben.

Májmarkoló: Kérem, kérem. Szolid alapon fogok dolgozni. (El.)

A főszerkesztő: Most pedig Furkós Attila urnak adom ki a munkát.

Furkós: Csupa fül vagyok.

A főszerkesztő: Estig megír két szép elmefuttatást. Az egyiket a keresztényi szeretetről, a másikat Láncty Leórol. Ez utóbbinak vegye ki a veséjét, hadd legyen neki is karácsonyi ajándéka. Igaz is, szokott maga novellákat írni, mi?

Furkós: Szoktam.

A főszerkesztő: Van valami készenlében?

Furkós: Van. Egy nagyszerű gunyorkás történet. A címe: A falramászott fogkefe.

A főszerkesztő: Jó van. Adja át és vegyen fel 1 korona 50 fillér tiszteletdíjat.

Furkós: (Átadja a kéziratot.)

A főszerkesztő: Gyerünk tovább. Vesevelő Gáspár barátunk van soron. Ön mit tud írni, fiatalember?

Vesevelő: A lapnál a vizállás rovatot vezetem, de értek a közgazdasághoz is és szeretnék megpróbálkozni a politikával. Tegnap fejeztem be egy közgazdasági tárgyú balladát, igen jó Ady Endre utánzat, összesen 39 strupli...

A főszerkesztő: Tolán strófa?

Vesevelő: Legyen strófa. Különbösen az érték- és gabonatözsde halála van benne megénekelve. Itt van nálam.

A főszerkesztő: Adja ide. Két korona tiszteletdíjat fog érte kapni. Végül kiadom Lucsok urnak a munkát.

Lucsok: Szolgálatára, mester.

A főszerkesztő: Hozza be hozzám az ollóját. Van bent nálam egy csomó régi kalendárium, azokból fog verseket és elbeszéléseket kivágni:

Lucsok: Igenis, mester. Megyek és vágek rendületlenül.

A főszerkesztő: Tehát menjünk. És önök uraim dolgozzanak szorgalmasan, mert estére a nyomdásznak kézirat kell. Ha a munkával készen lesznek, fejenként két korona karácsonyi előleget felvehetnek.

A munkatársak: (kórusban) Éljen a mi mesterünk. (Lázás izgalommal megkezdődik a munka.)

Pinty-úrfi.

El Amerikába!

Irta: IVÁNKA ISTVÁN.

Keletről nyugatra
Száll a nap korongja,
A magyart már ismét
A napszálla vonja.
Alig leszünk holnap,
Kik még itt honolnak. —
Kik a munkát bírják,
Csalóka remények
Napnyugatra hívják.

Se csuda, se éhség,
Csak a jobb mód szomszja,
Mi a munkás népet
Tengertől vonja.
Elrabolta tőle,
Kiölte belőle
Ez a »dicső« szászad
A hűt, az eszményt,
S most ez ellen lázad.

Mintha már nem anyánk
Vón' e szent föld nekünk,
Dajkáló öléből
Oly könnyen kilépünk.
Az elhunytak sirja
Lekötöni nem bírja,
Nem az élők lelke,
Mennek, egyre mennek,
Messze tengerekre.

Ha már a pénz minden
Ezen a világon,
Mi lenne becsesebb
A mi után vágyjon?
Ahol a szegénynek
Legtöbbit ígérnek,
Oda megy hiába?
Bár ha tengeren túl,
El, Amerikába...

Talán kimerül a
Szőlőföld emlője
S éhrogyos fia
Szakadoznak tőle?
Ezelőtt így ment, de
(Kiment a szeméje)
Ma a munkáskarok
Vesznek el hazánkra
Mint megszökött rajok.

El, Amerikába!
Vándoroljatok ki!
Hisz ma olyan mindegy
Itt, avagy ott lakni.
S hogy sirunk hol ássuk
(Csak a hasznát lássuk)
Az régen lehetett,
Hogy a rögöz kötött
A hazaszeretet.

Mi van ott? Mi lehet
Óperencián túl?
Tán a tündérsziget,
Hogy mind arra csábul?
Az élet forrása?
Avagy annak mása:
Kincsesel teli termek?
S az őrző sárkányok
Megölve hevernek?

Mi lesz a hazával?
Hát ugyan ki bánja?
Hadd omoljon össze,
Mint az üres bányá?
Mi lesz a magyarral?
A mi az avarral.
Egy sorvadó nemzet!
Fölszivja a többi —
És azután nem lesz.

Oh! Lesz-e e kornak,
Jön-e megváltója,
Aki fölemelné,
És lemosna róla
Minden piszkot, szennyet
S megnyitván a mennyeit,
Megtanítsa rája,
Hogy kell újra hinni
Istenbe, hazába,

HUMOR.

Ügyes gazdasszony.

Fiatalember van látogatóban a lányos háznál.

A gondos mama nem győz dicsekedni, hogy hát milyen ügyes gazdasszony az ő leánya. Csaknem minden munkát az végez a háznál.

Hogy egy kis nyomatékot is adjon a szavainak, mindjárt a leányhoz fordul:

— Eredj csak Gizikém a konyhába, aztán mosd ki jól a salátát.

— Jól van mama, csak adj hozzá egy darab szappant.

Van oka rá.

— Hát maga, Potykáné, lámpát éget addig, amíg férjura a korcsmából hazajön?

— Muszáj Paszulykáné! A multkor is majd a nagy tükörbe vágtam a csizmazúzót a sötétben.

Sorozásnál.

Beállit — mert beállitott — a sorozóbizottmány elé egy legény, aki egyébiránt testi hibái miatt nem volt katonának való. De mert legalább furvézert szerettek volna belőle csinálni s ennek okáért hozzámenve egy bizottmányi tag, így szólította meg:

— Mi vagy te öcsém?

— Szolgalegény, kérem alássan.

— Lovak mellett voltál?

— Nem én kérem alássan. Ökör mellett voltam én mindig, — most is a mellett vagyok.